

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre 2 Negyedévre 4 50

Felolvas szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A tisztujítás.

Debreczen, december 15

A régi Magyarország egyik legnagyobbat jelentőségű napja volt a tisztujítás, vagy ahogy akkor nevezték: a restauráció. A megyék, ezek a konfederált kis királyságok ez alkalmakon újították meg a megye tisztikarát, nyilvánították a vezetők iránti bizalmukat és mondtak bírálatot felettük és hallatták szavukat az országos nagy politikai kérdésekben.

A nagy országos politikai kérdések most is ott lebegnek a tisztujítás háttérében, de nem ezek mozgatják többé a világot. Városoknak, megyéknek első sorban a város anyagi és szellemi ügyeit ellátó szaktisztviselőkre van szükségük, akik mint hivatalnokok helyt alljanak és a megye lakosainak s a városok polgárainak hozzájuk utalt ügyeit hiven és lelkiismeretesen véghezvieszik, akik a város és megye bonyolult háztartási ügyeivel ösmerősök legyenek. Erre nézve pedig három feltétel szükséges. *Allandóság* az ügyvitelben, *tehetség* a tisztviselőben, s a tényleges helyzettel való *elszámolás*.

Az allandóságra azzal a rázkód-

atással szemben van szükség, amely az autonom testületek életében a választás folytán beáll, s amely mig egyfelől a bizalom nyilvánítására alkalmas, másfelől a város háztartását, ügyvitelét, hogy ugy mondjuk üzemét teljesen megzavarja. A város polgárainak ezzel szemben önmaguk iránti kötelességük ezt a természetes rázkódást lehetőleg mérsékelni s e végből mindazokat a kipróbált erőket a helyükön hagyni, akik az ügyekbe bele vannak gyakorolva, az állammal folyó allandó tárgyalások menetét tudják, a város oltalmába folyamodó, azokkal összeköttetésekben álló polgárok ügyeinek természetét, előzményeit ismerik.

A mostani tisztujításnál sem szabad e szempontokat figyelem nélkül hagyni; a debreczeni egyetem ügye, általános házbéradó, a kormányval folyó tárgyalások a fogyasztási adóra, közművekre, a városnak adandó kárpótlások stb. stb, mind azt követelik, hogy a város vezető tisztviselői, *hacsak helyettük valami nagy tehetségek nem kínálóznak, lehetőleg helyükön hagyassanak.*

És éppen ez szerintünk a helyzet. Ha megnézzük a város régi ki-

próbált hivatalnokait és hozzájuk mérjük azokat az új pályázókat, akik helyettők felkínálóznak, ki kell mondanunk, hogy egyáltalában nem különbömbek mint a régiek. Nincs tehát semmi okunk arra nézve, hogy a város ügyeit próbálkozásaiuknak kitégyük s helyettők a régi kipróbált erőket el-mellőzzük. Legjobb esetben is csak a mi kárunkon tanulhatnának be az ügyek vitelére és a városnak kellene megfizetni a kísérletezés költségeit.

Ha már most mindezekhez a nyugdíjaztatás kérdését is hozzávesszük, határozottan ki kell mondani, hogy az új pályázók elhelyezése nem éri meg azt az anyagi terhet, amit a régi tisztviselők el-mellőzése okoz és szellemi tekintetben, a teljesítmény tekintetében sem biztat előnyökkel. Ellenkezőleg az új tisztviselők alkalmazása különösen a vezető állásokban olyan megrázkódtatásnak tenné ki a várost, amit a közönség érdekében lehetőleg el kell kerülni.

Ez a nézetünk a tisztujításra vonatkozólag s azért ezt a tanácsot adhatjuk polgártársainknak, hogy *tartsanak ki az eddig kipróbált tisztviselők mellett és kerüljék az ál-*

A boldog Wald.

Irta: Fehér Ödön.

Wald Sámuel már tíz év óta jár le a török vidékekre, a Balkánra, hogy keleti cikkek és kézimunkák nagy raktára" firmával ékeskedő üzletéhez az árukat bevásárolja. Mert Wald Samu olyan becsületes kereskedő, aki nem tűri, hogy a boltjában hamis áru legyen. Nem enged oda holmi pesti cifra utánzatot. Igaz, hogy a valódi smyrnai szőnyeg, — melynek méterenként az ő üzletében 3-400 korona az ára — odalenn Boszniában készül és alig kerül 5-6 koronába, de Wald mégsem esküszik hamisan, amikor a szivére tett kézzel mondja a vevőnek, hogy a szőnyeg szárait igazi muzulmán ujjak fonták. Ezt dokumentálja különben az a nagyszakállu, vörös turbános török is, aki az üzletben valóságos „show gril", akit megbámul mindenki és rögtön át kell látnia, hogy a Wald ur üzletében minden, de minden igazi török. A lábpokrétól kezdve egészen a szakálás muzulmánig minden valódi török.

A rideg kereskedő szellem, Wald Samu azt hitte, hogy nincs is szive. Vagy ha van is, hát a folytonos kereskedésben elkérgesedett az annyira, hogy a melegét már nem is érezheti. Egyszer aztán Wald

azt kezdte észrevenni, hogy odabent a mellében megmozdul valami és egy arc látására melegezni, forrni kezd a vére. Utazásai közben egy szerb városban járt gyakran, sőt gyakrabban mint kellett volna, mert az egyik külvárosi házban lakott egy öreg szerb, akinek a pokrócainál, a fekete szemű, pirosarcu Anicája érdekelte inkább Waldot, a szőnyegkereskedőt. A leány apja azonban tudta, hogy Wald nős s így távortartotta a szép leánytól. Ahányszor utaznia kellett Waldnak, az első dolga volt abba a városba sietni és bár a dolgát néhány óra alatt elvégezte, napokig szokott ott maradni. De nem tudott a leány közelébe jutni. Az öreg szerb szigorú volt s közel volt a kezéhez mindig a handzsár.

Most uzután Wald végre beteljesedve látta régi vágyát. Övé a leány, aki megszökött éjszakán csöndben, lopva otthonról és sietett az ő karjaiba. Paradisi csomi lett az élet. Ugy érezte, hogy hosszú idők óta tart már a boldogság és minden óra, amit a leány közelében töltött, csak növelte végtelen boldogságát. Anica szereti őt kimondhatatlan forró nagy szerelemmel és mint egy alázatos szolgáló töltögeti csibukját és párolgó, illatos fekete kávéval a findzsáját, amiből Wald köjes, gyönyörűséggel szürosóli a

legrózsásabb arcu, a legragyogóbb szemű angyal által elkészített italt.

Telt az idő és Wald úgy érezte, hogy a leánytól nem tud szabadulni soha. Nem tud, mert nem akar, mert a lelkéhez nőtt és a szivét átmelegítette. Pazar, pompától ragyogó lakásban vannak együtt. A falakon nehéz selyem kárpitok, a földön vastag nehéz perzsaszőnyegek, amik felfogják a lépések zaját. A levegőben erős ambra illat, amely felperzselt a vért és megdobogtatja a szivét.

A buja keleti fényvel berendezett szobában a kereveten fekszik Wald Samu. Előtte, a lábai mellett a földön ül a leány, a térdére hajtja az állát és szerelmesen tekint föl Waldra. Úz a kezét a leány fején tartja és megsimogatja a selymes fekete haját. Így enyelegnek sokáig, mig egyszer a leány töri meg a csöndet:

— Mennyi ideje vagyok már veled. Milyen hosszú idő és mennél gyorsabban telik, annál boldogabbnak érzem magam. Elfelejtettem mindent te érted, csak veled maradhassak örökre.

Wald gyönyörűtassan pihentette a szemét a leányon. Ugy nézett az ki a ráómló selyemruhában, gyöngyökkel, drágaságokkal befont hajával, mint egy démon, mint a szépség istennője.

— Anicám — szólt Wald — az én

„KOBRAK“ czipő-különlegességei a legszebbek!!!

Kizárólagos raktára Debreczenben, Piacz-utca 42.

Bevéssett szabott árak!

Modern próbaterem.

talános felforgatást. Ezt hozza magával a helyzet, ezt mondja a józan ész, s ezt követeli a város és közönség jól felfogott érdeke.

Teljes kavarodás.

Polónyi boosánatot kér.

A képviselőház ülése.

Az önálló bank, a fuzió, a választójog, a paktum ügye a legutolsó négy nap óta annyira összezavarta a helyzetet, hogy a képviselőház, az utolsó napok óta folytonos izgalmak közt ülészik. Polónyi pénteki beszéde tényleg beledobta a koalícióba a viszály paraszát s bárhogyan igyekeznek is Wekerle és Apponyi oltani az üszköt, a lángok egyre magasabban csapnak s nincs kizárva, hogy föl fogják égetni az egész koalíciót kormányostól együtt.

Ma Gaál Gaszton és megint Polónyi dobtak a helyzetbe újabb gyújtóanyagokat s Apponyi, majd Wekerle oltási kísérleteinek semmi hatása nem volt.

Részletes tudósításunk a következő:

Justh Gyula elnök tíz órakor megnyitja az ülést és nyomban rátértek a napirendre.

Általánosságban megszavazták a felhatalmazási javaslatot, elvetvén Bozók Árpádnak a bank-kérdésben beadott hározzati javaslatát, mely helyeit gróf Batthyányi Tivadar javaslatát szavazták meg.

A javaslat címénél.

Gaal Gaszton: A miniszterelnök ur kétségbevitte azt a jogomat, hogy én öt felszólíthassam nyilatkozattételre az önálló bank-kérdésben. Nem tartozom azok közé a képviselők közé, akik felszólalásuk előtt elmennek a miniszterelnökhöz s tőle kérdezik meg, mit mondanak. (Zaj.) Engem

boldogságom kimondhatatlan. Ugy érzem, hogy mióta véled vagyok, a paradicsom, a menyország leszálott a földre. Jöjj ide mellem aném, csókolj meg.

A leány odasimult hozzá és a karjával atfonva a nyakát, ajkait odapasziotta az övéhez. Wald átkarolta a leányt, aki fejét vállára hajtva, hallgatta az ő szerelmes suttogásait, mézédés szavait.

Soha sem érezte magát Wald még ilyen meglepetettnek, ilyen boldognak. Most lát a csak, hogy milyen gyönyörű, milyen csodásan szép az élet.

Épen csókra nyujtotta ajkát a leány, amikor Wald egy dördülesszerű csattanást hallott.

A következő pillanatban rémülten ugrott ki az ágyából. Előtte állott a felesége; a csuuya, csontos asszony. Mint egy furia tamadt a halálra ijedt Waldra:

— Reggel hat órától a piacon járok. Most kilenc óra és még mindig alszol. Mert megint abban a nyomorult kávéházban zullottél te zsivány. Elalszol az életed, de felébredsz, ha megkapod a másik pofont.

Wald még mindig az álom hatása alatt állott. Bután mosolyogva, szinte önkívületi állapotban nézett az ágy felé.

tisztán a politikai becsület vezérelt, mert a kvótia fölemelésének ára az önálló bank ígérete volt, maga a miniszterelnök tett erre vonatkozólag nyilatkozatot. A mostani helyzetet mi épp úgy utáljuk, mint a koalíció többi pártja. Végre tisztán akarok látni. Ez a szempont vezetett, mikor a miniszterelnökhöz tetszolitást intéztem, mert én a politikai hatalomnál mindig többre tartottam a politikai becsületet.

A politikai becsület.

Polónyi Géza azokról a támadásokról beszél, melyek legutóbbi beszéde miatt a sajtó részéről érték. Az ő intenciója az volt, hogy meg kell akadályozni olyan fuziót, mely kikapcsolja az önálló bank kérdését. Wekerle még azt sem árulja el, mi a felfogása az önálló bank dolgában. Neki bizalmasan megvallotta a miniszterelnök, hogy neki az önálló bank nem kell és annak megcsinálására nem vállalkozik.

Vita a választói jogról.

Ismét a paktumról beszél, majd átértve az általános választói jog kérdésére, azt mondja, hogy ő sohasem állította, hogy Andrássy Gyula megszegte a szavát, csak azt fejtegette, hogy ha pluralitások választói jog lesz, akkor a függetlenségi párt programjából nem valosul meg egy jöttányi sem. Emlékeztet az újvársártéri szociálista gyűlésre, melyen ő és Ugron Gábor a függetlenségi párt nevében a titkos, egyenlő választói jog mellett tettek ígéretet. Ha az általános választói jogot pluralitással csinálják meg, akkor az a trónbeszédben ígért demokratikus feltételeknek nem felel meg. A paktumnak fundamentuma volt az általános választói jog. A miniszterelnök perfídiával vádolta meg s azt akarta róla bizonyítani, hogy ő azt mondta, hogy Andrássy inkorektul járt el. Pedig éppen megfordított irányban nyilatkozott. Beszéde végén a bosnyák kérdéssel foglalkozik. Azzal fejezi be beszédét, hogy Wekerle azt a jogát, hogy más fölött erkölcsi bíraskodást folytasson, nem tegnap vesztette el.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggesztem.

Apponyi a bankkérdésről.

Szünet után.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszter: Nem polemizál Polónyival, csak arra a megjegyzésére reflektál, hogy Wekerle Polónyit le akarja törni. Csodálja ezt a szemrehányást. Mikor Polónyi föl akarja bontani a helyzetet, a koalíciót s erre választ kap: akkor panaszkodik, hogy őt, az ártatlant, hogy bántalmaznak. (Derűtség.) Wekerle iránt pedig különösen a függetlenségi párt tartozik igazi halálával, mert mindig a legnagyobb figyelemmel volt az ő érdekei iránt. Ami Polónyi azt az állítását illeti, hogy a Reichsrathba megyünk, hát legyen nyugodt, amíg közülünk egy is itt ül, addig be ne megyünk. Se a függetlenségi, se a többi koalíciós pártok zászlaja miatt ilyesmi nem történhetik, mert a magyar szent korona országainak önállósága és megkülönböztetése tekintetében nincs köztük eltérés.

Ami Andrássy választói javaslatát illeti, hangsúlyozza, hogy Kossuth is, ő is csak olyan megvalósítását óhajtották az általános szavazati jognak, mely a nemzet érdekeinek megfelel, s Andrássy, aki nem volt híve az általános választói jognak, szintén elfogadta ezt a formát. Magából a trónbeszédből is tudatosan hagy-

ták ki az „egyenlő” és „titkos” szót, ezt tehát Polónyi is tudta. A függetlenségi parttól bizalmat kérünk.

A nemzeti bankot nem engedjük.

Justh Gyula közbeszól.

Apponyi: Mit méltóztatik?

Justh: A nemzeti bankot nem engedjük. (Eljénés a balpárton)

Apponyi: Akkor a függetlenségi párt csak kötelességét teljesíti, ha

Egy hang: Az önálló bank!

Apponyi: Engem itt folyton zavar-nak a „bank” közbekiáltásokkal. En ezt a gyanakvás harcának nevezem. Mikor ily súlyos helyzetben vagyunk, nekem, ki bár ifju tagja vagyok a függetlenségi pártnak, de talán van némi érdemem, (Taps) jogom, a függetlenségi párt figyelmét felhívni, hogy ne hallgasson az igazságokra, hanem őrizze meg higgadt-ságát. Kéri, fogadják el a javaslatot.

Szünet után.

Szünet után Polónyi Géza szólalt föl, aki Apponyira vonatkozó, de félre-magyarozott szavait igazította helyre. Általannak mondja azt az állítását, a mely Apponyi és Wekerle között nexusra vonatkozott. Ezért aztán — ugymond — boosánatot is kér.

Gaal Gaszton személyes megtámadatása címén szólalt föl. A gyanúsításokat visszutasítja. Majd Wekerle és Farkasházy polemizálnak a bankkérdésről. Kisebb ügyek tárgyalása után az ülés két és fél órakor véget ért.

Hajdumegye a Ne Temere ellen.

Az állam és az egyház.

A telefon reformja.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta meg az évben utolsó közgyűlését Wessprémy Zoltán főispán elnöklete alatt. A gyűlésnek jelentőséget kölcsönzött az a tény, hogy a megyei törvényhatóság állást foglalt a Ne Temere ellen s Baltazár Dezső dr. indítványára hározzati javaslatot fogadott el a néppárt ellen.

A Ne Temere ellen.

A közgyűlést 9 órakor nyitotta meg Wessprémy Zoltán főispán. Felolvasták az alispáni jelentést, amelyet tudomásul vettek. Apróbb ügyek elintézése után rátértek Debreczen város hározzatára, a melylyel a Ne Temere dekretum ellen tiltakozik, s amelyet megküldött Hajdumegyeinek is. Az állandó választmány Debreczen hározzatának elfogadását ajánlja.

Baltazár Dezső dr. elfogadja az állandó választmány előterjesztését, amelyet azonban a maga részéről még hározzati javaslattal bővít ki. A hározzati javaslat azok ellen a néppárti képviselők ellen irányul, akik a Koczuresk ügyben azt az ismert nyilatkozatot aláírták. A javaslat a következő:

Hejduvármegye törvényhatósági bizottsága a jogbiztonság, törvényes rend és államerkölcs érdekében bizalommal kéri és elvárja a magas kormánytól, hogy méltóztatásuk elhárítani minden akadályt, amely a törvény ellen izgató törvényhozók büncselekményére nézve az igazságszolgáltatás érvényesítésének útjában áll. — Méltóztatásuk mielőbb

120 cm. széles szövet 38 kr. 140 cm. széles loden kelme 95 kr. raktáron levő cikkek ezen olcsó árakhoz mérten jön eladásra bocsájtvá Asztalos József cégnél Kossuth-utca 4.

Karácsonyi vásár alkalmával

őhejtott időpontban megszakítani minden összeköttetést, a mely a néppárttal a történetek után is fenntartva, a koalált többségi pártok liberalis politikai irányának erkölcsi tartalmát súlyos gyauval terhelve állíthatná az ország színe elé, s így a körvonalaiiban jelentkező politikai konszolidáció veszélyeztetésére lenne alkalmas.

Lengyel Imre még radikálisabb hurokat penget. Ő az egyház és állam kettő választását sürgeti.

Tóth Pál bizottsági tag nem fogadja el a javaslatot, mert az izgat a felekezettek ellen.

A közgyűlés ezután Tóth Pál különvéleménye ellenében egyhangulag elfogadta úgy Baltazár, mint az állandó választmány javaslatát.

A Julián egyesület segélye.

Ezután a Julián egyesület kérvényét tárgyalták. Az egyesület 500 korona alapító tagsági díj befizetésére kéri a megyét. Az állandó választmány javasolja is azt azonban dr. Baltazár Dezső ráfogta az egyesületre, hogy felekezetieskedik, s a bizottsági tagok egyrésze, akik életükben először ma halották, hogy van Julián egyesület is, leszavazták az állandó választmányt. Ez a határozat nem szolgál dicőségére a vármegyének már csak azért sem, mert a barcsi Julián iskolában 27, a daruváriban 19, a páráciában 10 református magyar fiú tanul.

A telefon hálózat ügye.

Dávidházy Sándor főjegyző mutatta be a kereskedelmi miniszter leiratát, amely szerint a Debreczen—egyekintiszracesgei vonal kiépítése körül, némely tekintetben a miniszternek aggályai vannak és ahhoz kíván ragaszkodni, hogy a telefon az országút mellett, ne pedig a sínpár mellett vonuljon el. Az előbbi a megyére azonban költséges.

Fried Leó bizottsági tag nem látja elfogadhatónak a miniszter döntését és oly értelmű újabb felterjesztés tételét javasolja, amely szerint a megye ragaszkodjék korábbi álláspontjához.

Kovács Gyula részben helyesli a javasolt módot, de annak fermaságával nem ért egyet.

Lengyel Imre, a Fried Leó indítványához csatlakozik. Ily értelemben szólal fel Rázsó Gyula is.

A közgyűlés szavazással dönt a kérdés fölött és újabb felterjesztés tételét határozta el.

Kiseb ügyek elintézése után a közgyűlés déli tizenkét órákor véget ért.

A Csokonai-Kör felolvasó ülése.

Abrányi Emil és Pröhle Vilmos.

Ünnepi felolvasó ülést tartott tegnap délután a Csokonai-Kör a Royal-szálló gyönyörű dísztermében, melyet eddig soha nem látott hatalmas számú hallgatóság töltött meg színléttig. Ez a szokatlan érdeklődés főként Abrányi Emil személyének szólt, ki negyvenéves költői jubileumának egy kisebb keretű, de intim és meleg részét a Csokonai-Kör vendégeként élte át. Az ünnepelt poéta egy régebbi legendáját s négy nagyhatású költeményét olvasta fel s a közönség hálával, sok tapsal fogadott tőle mindent.

Részletes tudósításunkat a következőkben adjuk:

Komlóssy Artur alelnök rövid megnyitóját után Kardos Albert üdvözölte a Kör vendégét: Dr. Pröhle Vilmost, Abrányi Emilt s Huzella Irén, meleg, bensőséges szavakkal. Erre Pröhle dr., a nagynevű orientalista tartotta meg tartalmas, nagyértékű felolvasását a *Karacsáj föld és népe* címen. Nagy élvezettel hallgattuk a kitűnő tudós élénk, színes megfigyeléseit, s önkéntelen elmelnyedéssel követtük őt az Elbrusz hármashalma vidékére, a Kaukaszus elrejtett bércei közé, ahol talán mégis laktak valaha magyarok.

Huzella Irén után, ki kedves közvetlenséggel mondta el Ábrányinak „A magyar nyelv” című költeményét, Abrányi Emil ült a felolvasó-asztalhoz. Előbb egy hosszabb lélegzetű legendát olvasott fel a költő, azután négy szép költeményét, melyek közül a *Kossuth sirja* címűbbajos közvetlenségével, a *Római ifjúsághoz* című pedig aktualitásával hatott. Lelkesen tapsolták s éljenztek Ábrányit minden száma után, s a kitűnő poéta meggyőződhetett róla, hogy Debreczen művelt közönsége nemcsak megértette, hanem nagyrabecsülésébe s szeretetébe is befogadta őt.

A felolvasó ülés hét órákor ért véget.

Kormányválság készül.

A bank és a választójog miatt.

A függetlenségi párt talpra áll.

A napok óta folyó belügyi kavardásoknak vagy kormánybukás vagy általános válság lesz a vége. Ha a képviselőház karácsonyi szünete nem következne, a válság már csak napok, így legfeljebb hetek kérdése. *Kormányválság január hó folyamán okvetlenül lesz* és az volna még a legszerencsésebb megoldás, ha az ország akár tényleges, akár látszólagos kormányválság árán megóvatnák nagyobb bajoktól. Az alábbiakban számol be budapesti tudósítónk távirata a helyzetről:

Junktim a bank és a plurális között.

A válság megva az, hogy a függetlenségi az állítják, hogy *önálló bank nélkül nincsen tovább* és nincs formula, melylyel őket újra le lehet fujni. A választói jog kérdése csak úgy melleleg dül meg, mert lényegileg a függetlenségi párt nem szabadelvűbb Andrásynál, sőt maradiabb, mert mindenbe bele megy, ha a magyarul irás és olvasás feltételét azonnal beveszik a javaslatba, amivel a saját mandátumaik biztosítását látják. De mivel tudják, hogy a kormány köteles a választói javaslatot megcsinálni, pressziót akarnak rá gyakorolni és kimondják a *junktimot a bank és a választói javaslat között* olyképpen, hogy előbb meg kell lennie az önálló banknak, különben bele se mennek a választási javaslat tárgyalásába. A „*rebellisek*” erős támasza, hogy Justh Gyula velük van, bár vannak akik azt állítják, hogy ő lesz az első, aki le fog szerelni.

A kormányválság.

A kormány a szünet alatt meg akarja csinálni a fuziót azon az alapon, hogy a bankkérdést valami formulával 1917-ig elodázza és Andrassy javaslatát is némi módosítással bár (beszélnek a hármasszavazatok elejtéséről a városi kerületekben titkos szavazásról, esetleg a magyarul irás-olvasásról — utóbbiról csak a függetlenségi) fenntartja. Ezzel a programmal és egységes párttal végez és nem átmenetileg rendezkednének be. Erősítéskül lemondának és újra nevezetnének ki magukat az immár végleges programmal végleges kormánynak. Vannak azonban hangok, melyek azt mondják, hogy a fuzió létrejötte esetén nem kell és nem is szabad lemondani, mert előbb meg kell csinálni a választói jog reformját.

Ha a fuzió nem sikerül, a kormány kénytelen tényleg lemondani, mert nem lesz pártja és élete csak tengődés és veszekedés volna és nem váltbatná be Bécsben adott ígéreteiket, ahol föltétlenül megígérték a közös bank fenntartását és a választási reformot is. Ez esetben kész a káosz mert ki van zárva, hogy a korona kinevezze olyan kormányt, mely az önálló bankot per rőtön vagy fenntartás nélkül akár csak 1917-re is felvenné programjába. A közös bank hívei viszont kevesen vannak ahhoz, hogy többséget és kormányt alakíthassanak.

Ma már azt is beszélnek, hogy Wekerle a kénytelen lemondás esetén Justh Gyulát fogja utódjául ajánlani.

Egy játék szomorú vége.

Gyilkosság véletlenségből.

Dráma egy hajdudorogi tanyán.

Mélyen megrendítő szerencsétlenség játszódott le tegnap Hajdudorogon a Kupferstein-féle tanyán. A dohánysimítóban egy munkás revolverével játszadozott s a közelben levő kis gyermek halálosan találva esett össze. Az esetről a következőket jelenti hajdudorogi tudósítónk:

Vincze Miklós, 38 éves dohányőr tegnap bement a Kupferstein-féle tanyán levő dohánysimítóba, ahol akkor csak Horváth Mihály 17 éves dohánygyári suhanc tartózkodott. A dohányőr revolvert vett elő s oda szólt a fiúnak:

— *Hadd szóljon a nóta, mert mindjárt lövök.*

A fegyvert nekiszögezte a kis fiúnak s tréfás hangon mondta:

— *Most meg fogsz halni.* Alig hogy kimordta a szót, a fegyver eldőrdült s Horváth Mihály holtan esett össze.

Vincze Miklós erre elszaladt a fiú édesanyjához s bejelentette, hogy a gyermeket véletlenül megölte. A csendőrségnél is jelentést akart tenni, de akkorra már letartóztatták.

A tragikus véget ért gyermeket ma Horváth Zoltán dr. törvényszéki orvos boncolta föl.

Nincs már gordja

hogy miként vegyen karácsonyi ajándékot, hogy neküljen sok pénzt egyszerre kiadni miután csekély havi részlet fizetésre vehet minden műfegyvereket, gramofonokat hangszereket, fényképező gépeket, lámpákat és valódi Meidinger kályhakat, a minták látható Schvartz féle pipa üzletben a városházával szemben. — Levélbeni meghívásnak eleget teszünk. — Diszkrétio biztosiva.

A városi tisztviselői állások betöltése.

A függetlenségi párt jelöltjei.

Elejtett tisztviselők.

A tisztújítás kérdésében az érdeklődésnek legnagyobb részét a polgármester-választás foglalja ugyan le, de nem esékély érdeklődés mutatkozik a többi tisztviselői állások betöltése körül sem. A város közönségének hangulata egyértelműleg amellett nyilvánul meg, hogy a régi tisztviselőket ültessék be a tisztviselői állásokba, akik eddigi működésükkel érdemeseknek bizonyultak arra, hogy a város közönsége bizalmával továbbra is megtisztelje őket.

A függetlenségi párt vezetői, Márton Imre és Juhász Ignác azonban nem így gondolkodnak. Érdemes, régi tisztviselőket akarnak állásukból kitzasztani, hogy helyet szoríthassanak uszályhordozóknak.

A függetlenségi párt tegnap délután jelölő ülést tartott, amelyen valamennyi állásra megtették a jelöléseket. A tanács tagjai közül Szabó Kálmán tanácsnokot elejtették Juhász Ignác indítványára. Tekintve azt, hogy Juhász Ignácnak nem is régen még tanácsnoki ambíciói voltak, az ő részéről érthető, hogy füstbe ment tervéért kívánja egy tanácsnok fejét. Különben, ha ő rajta állott volna, elcsapta volna az egész tanácsot.

A függetlenségi párt részéről azonban nagyon szomorú dolog, hogy Szabó Kálmánnak a város szolgálatában becsülettel eltöltött 18 évét semmibe veszik. A tisztújító közgyűlés bizonyára másként fog gondolkodni.

A függetlenségi párt erre és a hetedik tanácsnoki állásra Jeney Miklós rendőrkapitányt és Nagy József pénzügyi titkárt jelölte.

Az elejtett tisztviselők közt van Vargha Elemér dr. aljegyző. Vargha Elemér dr. egyedül komoly pályázó a hetedik tanácsnoki állásra, amelyre tehetségénél, szorgalmánál és kvalifikációjánál fogva igen érdemes, de a függetlenségi párt még csak a mostani állására sem jelölte. A tisztújító közgyűlés azonban Juhász Ignác és Márton Imre nemes bosszúvágya dacára Vargha Elemér dr.-t is bizonyára az őt megillető pozícióba ülteti.

Márton Imre és Juhász Ignác nem kegyelmeztek meg Magoss György dr. titkari főügyésznek sem. Ellene hivatalos jelöltül Szűcs Géza dr.-t állították. Hogy Magoss György dr. pártatlanul értékes és kiváló egyénisége mit jelent Debreczen város közigazgatásában, azt felesleges magyarázni. Ellene nem is tudtak egyéb érvet felhozni, mint hogy nem függetlenségi. Hogy ők a polgármesteri állásra egy szintén nem függetlenségi embert igyekeznek tüzzel-vassal bejuttatni, az előttük

mellékes. No igen, mert mikor volt Márton Imre és Juhász Ignác kőszekvens?

A város érdemes alügyészevel, Dóczy Emil dr.-ral szemben Kiss György dr.-t állította hivatalos jelöltül a függetlenségi párt, míg két aljegyzői állásra Kertész István dr.-t és Hegedüs István dr.-t jelölte. Tóth Emil dr., Kovács Kálmán aljegyzőket a függetlenségi párt is jelölte első, illetve másodaljegyzői állásra. Árvászéki ülnöknek Medgyaszay Miklóst és Vargha Károly első aljegyzőt jelölték. A többi állásokban meghagyják a régi tisztviselőket, kivéve Farkas Bertalan mátai biztost, akivel szemben Nagy Sándort jelölték. Mint értesülünk, a mátai biztosi állásra komoly jelölt Borbély Ferenc, gyermekmenhelyi gyakornok is, akinek szintén nagy pártja van.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szerda Simone színmű ujdonság. B. Csütörtök Simone színmű. C. Péntek Három pár cipő énekes bohózat. A.

Sombat Dollárkirálynő operette. B. Vasárnap délután Trapezunti hercegnő operette.

Vasárnap este Nincs elvámolni valója? bohózat ujdonság.

Ünnepi előadás a színházban.

Az ünnepi előadások vajmi ritkán szoktak jól sikerülni. — Ez a régi mondás igazolódott be, sajnos, ma is. Abrányi Emilt, az érdemes magyar költőt, aki ma fölolvasást is tartott a debreczeni Csokonai-Körben, meghívta Zilahy Gyula színgazgató, hogy nézze végig Byron *Manfréd* ját, amit tudvalevőleg Abrányi fordított magyarra. Abrányi ma meg is jelent a színházban s így az est ünnepélyes jellegét kapott. Ez az ünnepi előadás azonban alapos fiaskóval végződött. A közönség csak úgy lézengett a színházban, nem is szólva a magasabb régióról, amely tántorgott az ürességtől. Az előadás sem volt jobb ma, mint a multkoron, sőt a gyöngye fordításnak sem használt az a tény, hogy a fordító, Abrányi Emil, jelen volt. Ha már Zilahy meg akarta tisztelni Abrányit, úgy választhatta volna a mai napra Don Juan-t is, amely mint műfordítás, szinte leirhatatlan magasságban áll. Abrányi ifjúkori munkájának: a *Manfréd* fölött. Az előadást megelőzőleg Abrányi Emil előadást tartott Byron *Manfréd*-járól s a közönség zajos ovációkban részesítette a költőt.

A színházi iroda jelentése.

Simone után kerül színpadra *Nincs elvámolni valója?* pikáns bohózat vörös színlappal. Ez a rendkívül szellemes, kacagtató bohózat, mely egész Európát bejárta, nálunk a Vigszínházban kétszer is jubilált, foglalkoztatja most a vigjátéki személyzetet élén Békés Gyulával, kinek vezető szerepe van és egyúttal a darabot rendezi is. Vasárnap délután nem mint hirdető volt Trapezunti hercegnő, hanem *Nagymama* operette kerül színpadra a cím-szerepben Rózsa Lilivel. — Ma este lesz

a premierje Brieux nagyhatású színművének: *Simone*, mely kétszer egymásután megy b) és c) bérletben.

UJDONSÁGOK.

LEVEL

Abrányi Emilhez Debreczenbe.

Kit ma megjelenem, odahaza lennem,
Ama „sors harag“-nak bolygó átka tilt, —
Hadd köszöntsem innen, távol Babilnából
Én magyar hazámban én magyar poétám:
Abrányi Emilt.

Ot, ki negyven éves hurjain a lantnak
Ifju tavaszoknak pengeti dalát,
Kit a negyvenéves babiloni fogság
Hűtelenné nem tett, idegen istenhez
Nem csábíta át.

Akinek lelkén fiatal színekben,
Maradó zománcként régi hite ég,
Ki ábrándvilágot, ábrándvilágában
Az ő egy virágát, örök-egy szerelmét
Dédelgeti még.

Óh Emil, te ittál az örök italból,
Melynek mómora a dicsőség, a név,
S abból a másikkól, mely még többet ér,
Mely adta lelkednek, hogy ne lássék rajta
Az a negyven év.

Elkerülted mindig a tülekedőknek.
Csufolódó, durva vásári zaját,
Csarnokokba jártál, ahol énekelnek
S küszöbüket, néztem, te levett kalappal
Lépted mindig át.

És rád is mutattak, ujjal rád mutattak,
Kabaré-gyerekek gunyja szállt feléd,
Te pedig csak mentél, hárfáztál magadban,
S ha ki elbukott a c úfolódó sarból,
Azt fölemeléd.

S ifjakat ha láttál, holdranéző népet,
Kiknek úgy nyomja a szívet valami:
Meleg kézfogással biztatgattad őket,
(Emlékszem Emilem) hogy csak merjék azta
Bűnt kivallani.

Elkövettél egy egy kis könnyelműséget,
Istenem, uram, ez másként nem lehet,
Te voltál Emilem, ki a „Népbarátban“
Nem is tudom hányban, te, aki kiadtad
Első versemet.

Nem volt jobb lap'annál, Hirdettem a híred
S méla szemmel gondoltam terád,
Most is ott rejtőzik legbelső szobámban,
Íróasztalomnak titkos fiókjában
Az a „Népbarát“.

Szóval: össze-vissza fonódik a multunk
Mért is kellett ép, hogy mára jöjjenek el,
Mikor városom, a délibábok óra
Hű barátkozással, tyúkkal és kaláccsal
Téged ünnepel.

Igy a messzeségből „szállók“ csak tehozzád
És kupát ragadva felköszöntelek:
Adjanak tenéked olympuri csúcsoson
Mi nagybirtokunkon, egész babérródtól
A kegyes egek.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Ha nem használ, árát visszaadom.

Matild crém,

kenőcs, szappan, Matild széplítő szerekek párja nincs levezetik a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedli, vagy bármilyen bőrszűfítőt dolgot. A Matild crém teljesen szirtalan, puder alá nappali használatra remek ráncfédő, 5 perc alatt fehérit, a kézbornek is utóérhetetlen fehéritője, finomítója. Ártalmas anyagot higanyt, ólmot nem tartalmaz.

Sz. gje rózsza, jázmin, kék és piros jácint
Csalogányos erdő szelid berkeit,
Koszorus homlokkal mindörökre ifjan
Ott járj andalogva, lant legyen kezében
És szivedre tűzve — egy szál Marguerit.
Budapest, 908. d. c. 15.

Szávay Gyula.

A Debreczeni Független Ujság nagy képes naptárát már holnap, szerdától fogva, expedálja kiadóhivatalunk s azt kivétel nélkül minden előfizetőnk megkapja. A már holnap megjelenő naptár bizonynyal meg fogja állani a legszigorubb kritikát is s a legjobb propagandát fogja hirdetni arra, hogy a debreczeni intelligens közönség minél impozánsabb számban sorakozzék a Debreczeni Független Ujság előfizetőinek táborába.

A török parlament megnyitása. Konstantinápolyból táviratozzák: A török parlament megnyitása programmszerűleg e hónap 17-én megtörténhetik. A terem 262 képviselőt képes befogadni, kikből a megnyitó ülésen 180 fog résztvenni. Tizenkét órákor kezdődik a képviselők felvonulása. Lgy órákor megy a parlamentbe a szultán, mire felolvassák a trónbeszédet.

Budapestről táviratozzák, hogy *Justh Gyula* házelnök holnap indítványozni fogja, hogy a török parlamentet táviratilag üdvözljék.

A debreczeni adókvetés. A város területére alakított egyenesadókvetés bizottság ma, kedden folytatta ülését s tárgyalás alá vette s megállapította a kvetési lajstrom 4390 tételétől a 4469. tételig foglalt zöldségárus, kenyér-, perccsütők, turó, koszoru, libakertes, gyümölcs, kalács, tyúk, cukorka, tejföl, alma, hurkakafák, libakoppasztó, bujbeli árusok keresési adótételeit. A kvetési bizottság holnap, szerdán folytatolagos ülést tart, mely alkalommal tárgyalás alá kerülnek a kvetési lajstrom 4470 tételétől a 4549. tételéig foglalt kalács, perccsütők, kenyérsütők, káposzta, tyúk, zöldség, turó, hurka, gyümölcs, edény, burgonya, tejföl, szalag, papucsos, szalma, kalap, kofák, fehérruha, étel, bujbeli árusok, libakoppasztó, sátoros kifőzők keresési adótételei.

A törvényhatósági telefonhálózat kibővítése. A nagyváradai posta és táviratigazgatóság december hó 15. től kezdve a debreczeni távbeszélő központot Szabolcsvármegye dadai alsó járásával való szomszédos távbeszélő forgalomba bevonata, minek következtében az említett járás központjaival (ezidő szerint Buda-kezentmihály, Tiszalök, Tiszapolgár) a debreczeni előfizetők közül azok, kik a hajdumegyei törvényhatósági távbeszélő forgalomban résztvesznek, vagyis azért a 24 korona kapcsolási díjat fizetik, a jelzett időtől ezen forgalomba is beszélhetnek, míg azon előfizetők, kik a hajdumegyei törvényhatósági forgalomban nem vesznek részt és a nem előfizetők csak a nyilvános állomásokról 5 perccankint 1 korona díj ellenében beszélhetnek.

A végrendelet-hamisítók. Budapesti táviratozzák: Az elhunyt emlekedő barát *Gelléri Sz. János* végrendeletét megsemmisítő ügyében teljes erejével foglalkozó vizsgálat. Kovács vizsgálóbíró a Losoncra ide szállított négy hamisítást megkérlelt. Ezek teljes beismerésben vannak és részletesen elmondották, hogy *Battikék* fejénként százezer korona jutal-

mat kértek nekik, ha segítenek meghamisítani a végrendeletet. Ezzel szemben, úgy *Battik Sándor*, mint *Fülöpp Gizella* teljes tagadásban vannak. A hat vád'ot az szembesítették is egy ással, de a szembesítés teljesen eredménytelen maradt. — Ma ismét tanukihallgatások lesznek.

Thury Endre dr. áthelyezése. A hivatalos lap mai száma közli, hogy az igazságügyminiszter *Thury Endre dr.* debreczeni királyi ügyészt áthelyezte a nagyváradi törvényszékhez ugyanily minőségben.

A második iparművészeti előadás. A debreczeni iparkamara és az Országos Iparművészeti Társulat második iparművészeti előadása ma fényesen sikerült. *Czakó Elemér dr.*, az országos nevű kiváló iparművész tartott előadást *Izlelések* címmel; összehasonlította a modern, egészséges, művészi izlés alkotta műipari formákat a régi, izléstelen, agyoncifrázott, lélektelen torzításokkal. Rendkívül szellemes előadását művészi képek gazdag vetített sorozata élénkítette. Különösen örövendetes, hogy az előadás során a képek közt egy kiváló debreczeni művészfényképezőnek: *Haranghy Györgynek* is számos pompás képét élvezhetjük, melyek a színes fényképezésnek valóságos műremekai. A közönség, mely az Uranus-színház termébe zsúfolásig megtöltötte, a magas színvonalu és igen élvezetes előadásért igen hálás volt.

Windisgraetz herceg meghalt. Bécsből táviratozzák: *Windisgraetz Rudolf* herceg, a király első főudvar nestere ma éjjel egy órákor, bécsi palotájában meghalt.

A fémipari szakiskola felügyelő bizottsága. A kereskedelemügyi miniszter értesítette *Kovács József* polgármestert, hogy a fémipari szakiskola felügyelő bizottságának elnöke a folyó 1908-11 évekre őt nevezte ki. A bizottság tagjau *Szabó Kálmán* képviselőt, *Szávay Gyulát*, *Aczél Gézát*, *Dávidházy Kálmánt*, *Losonczy Jánost* és *Varjasz Imrét* nevezte ki, továbbá *Bészler Károly* és *Oláh Károly* tanácsnokokat, a város *Stegmüller Árpádot* és *Piros Bélát* az iparkamara részéről.

Blaha Lujza cimbalmosa meghalt. *Lányi Géza*, *Blaha Lujza* régi, hűséges cimbalmosa, aki annyi szép magyar nótát szerzett, ma este, egy Budapesthez közel fekvő faluban meghalt.

Tolvaj szövetkezet egy debreczeni üzletben. Tegnap délután nagylopási ügyben teettek feljelentést a debreczeni rendőrségen. A feljelentő, *Nasch József* ismert *Degenfeld téri* nagykereskedő cég, melynek üzleti raktárát két hűtlen alkalmazottja, *Róth Jenő* segéd és *Nagy Gyula* boltiszolga alaposan megdézsmálta és eddig meg nem állapított, de valószínűleg több ezer korona értékű áruk ellopásával károsította meg a céget. A rendőrség a feljelentés alapján természetesen azonnal megindította a nyomozást, házkutatást tartott a feljelentett alkalmazottak lakásán és végül mindkettőt letartóztatta.

Szamosi-Stefániai hangverseny. A Zenekedvelők Körének ma esti hangversenye iránt páratlanul nagy érdeklődés nyilvánul. A csekély számban fennmaradt jegyek *Hegedüs* és *Sándor* cégnél, valamint este a pénztárnál kaphatók.

Gyilkossági kísérlettel vádolt képviselő. Zágrábtól sürgönytik: A *Starcevic* párti *Horvatska Pravo*-nak jelentik *Varasdból*: *Magdics Pero dr.*, a magyar országgyűlés horvát tagja rátámadt *Hroics Mihály dr.*-ra a *varasdi Hrvatska Pravica* szerkesztőjére s ököllal halántékra sújtotta. *Hroics* állapota veszélyes s azt hiszik, hogy az ütéstől belső sérülést szenvedett. *Hroics* gyilkossági kísérlet miatt tett följelentést a képviselő ellen s azt mondja, hogy a támadás módja és jellege és a támadónak nagy ereje valószínűsítik, hogy *Magdics* őt megakartá ölni. *Hroics dr.* a zágrábi táblánál is tett feljelentést, kérve *Magdics* felfüggesztését az ügyvédi gyakorlatától azon az alapon, hogy ellene hatvan bűnügyben emelték vádat. *Varasdon* nagy az izgatottság a *starcevic* pártusok közt. Ma éjjel beverték *Magdics* házának valamennyi ablakát. Ez az a *Magdics*, akinek mentelmi jogát legutóbb ellene emelt 17 rendbeli vád miatt a magyar képviselőház mentelmi bizottsága felfüggesztette.

Mulatság a Homokkertben. A debreczen-homokkerti ref. olvasó egy let december hó 26. án saját könyvtára javára a Homokkerti Ovoda helyiségében felolvasással, szavallattal és énekkel egybekötött mulatságot rendez. Belépti-díj személyenkint 1 kor. 20 fillér, osalád jegy három személyre 3 korona. A mulatság kezdete este 8 órákor.

Osztálysorsjáték. A mai húzáson a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

70 000	koronát nyert:	121828.
25 000	koronát nyert:	16617.
15 000	koronát nyert:	4406.
3 000	koronát nyertek:	79458,
		95518.
2000	koronát nyertek:	81317 99680
		101090.
1000	koronát nyertek:	19312 28165
		52532 5902.
500	koronát nyertek:	29797 48423
59561	63524 94351 94795	100453 107363
		110863 123980
300	koronát nyertek:	1847 8747
11119	12210 13664 14204	14424 21735
23706	24551 27152 28266	30925 23898
35567	37022 41166 44981	46477 48035
53845	54512 62170 62702	64377 66117
67094	69545 70770 73228	74091 75284
75513	76287 73730 79317	81066 81735
84415	87498 96347 103305	103926 104095
104023	105546 108418 112064	115948
119972	120032 12288 123200	123758
		124226.

Elveszett egy fél éves foxterrier kutya — fehér szőru, fekete pettyes, bal szemén fekete folttal *Bethlen-utca* 68. számú háztól. Megtaláló gazdag jutalomban részesül.

A debreczeni lányok könyve I. megjelent. Ára diszkótésben 2 korona *Antalfy J.* könyvkereskedésében.

Pistuka: Vajjon mit hoz nekem a Jézuska?

Ápa: Ha jó leszel egy szép könyvet.

Pistuka: Ha könyvet hoz, akkor azt bizonyosan a *Harmathy antiquariumból* vásárolja *Füvészkert-u 14.* alatt, mert csak ott láttam gyönyörű diszkótésű képes-, meséskönyveket, zoltárokat, imakönyveket, bélyeg-, képeslap- és emlékelbumokat *bamulatos árle-záilitással*.

Kugler cukorkák eredeti csomagolásban fél és 1 gnos eredeti f dobozokban, valamint színházi csomagokban kaphatók a *Hegedüs* és *Sándor* cégnél *Kossuth-utca 11.* Naponta friss szállítmány. Telefonszám 54.

— **A naptár szétküldését** ma megkezdjük, karácsonyig minden arra jogosult kézhez veszi. Hátralevő előfizetők a naptárt csakis tartozásuk kiegyenlítése után kapják meg.

— **Fiataloknak és öregeknek; gyermekeknek és felnőtteknek a leg szebb és legalkalmasabb karácsonyi ajándékok** Mentze árnházában szerezhetjük be a legelőnyösebben

— **Nagy karácsonyi könyvvásár** Antalffy Józsefnél Piacz utca 44.

— **Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár** Mentze Henrik újdonságok árulárában Kossuth u. 4 szám

— **Karácsonyi és újévi ajándékok** képeskönyvek, ifjúsági iratok, levélpapírok, emlékkönyvek, stb. stb. óriási választékban igen olcsó árakban kaphatók *Hegedűs és Sándor* könyv és papirkereskedésében Kossuth-utca 11. Óriási választék gyönyörű karácsonyi és újévi levelezőlapokban. Kérjük a kirakatainkat megtekinteni. Telefonszám 54.

— **Karácsony előtt mi legyen a ól?** *Aczél antiquáriuma* és papirkereskedése, ahol mindenféle ajándékkönyvek gyermekek és felnőttek részére, ugyszint fén gyönyörű díszlevélpapírok, emlék könyvek, képeslap-albumok stb. stb. *mesés olcsón kaphatók.* Tessék próbát tenni. Kérem kirakataimat megtekinteni. Karácsonyi és újévi képeslevelezőlap újdonságok. Telefon 575.

— **Gummi különlegességek** Györf Sándor kötszerésznél Simonffy-n. 2. sz. a.

— **Divatos őszi és téli Női és Leány felöltőket, boákat, model kalapokat** csak a Hajdumegyee legnagyobb *Rózsa-féle* áruházban Kistemplombazár lehet már máától kezdve *olcsón* vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

— **A „Debreczeni Leszámloló bank” m. sz.** (Piacz-utca 49. főpostával szemben) olcsó kölcsönöket folyósít.

TÖRVENYKEZÉS.

Verekedés a község házában Ez év május hó 24-én történt *Tégláson*, a község házában tartott gyűlés alkalmával, hogy *Cs. Tóth Sándor* és három társa, annyira összeszólkozott *Remecei Bálint* és *Sz. Szabó Imre* téglási lakosokkal, hogy bicskára került a sor s a két ember alaposan összeszurkálták, akik viszont székekkel ütötték vissza a támadókat. Ebben az ügyben ma tartották meg a tárgyalást a debreczeni törvényszéken, *Oláh Miklós dr.* elnöklete alatt. A bíróság *Cs. Tóth Sándort* fölmentette, *Remecei Sándort* pedig 200 korona fű és husz korona mellékbüntetésre ítélte.

Közgazdaság.

Ingotlanok forgalma.

Ferenoz Sándor és neje *Kovács Margit* veszik a debreczeni 6401 sztkvben foglalt 945 négyszögöl homokkerti szőlőt *Szekerka Miklóstól* 7000 koronaért.

Petrányi Béláné Merksz Irma veszi a debreczeni 5450 sztkvben foglalt 133 négyszögöl újkerti szőlőt *Bánóczy Alajos* és nejétől 3000 kor.

Forrás József és neje *Tokai Julianna* veszik a debreczeni 5606 sztkvben foglalt *Ajtó utca 8 számú házat* *Bor Sándorné Kiss Sárától* 25000 kor.

Süveg Sándor mint kiskoru *Süveg Béla* és *Jolán* gyámja veszi a debreczeni 2667 sztkvben foglalt *Késes utca 48 sz. házat* *Süveg Sándorné Nagy Esztertől* 8718 koronaért.

Terményfőzsd.

Debreczeni bixományos távirati jelentés Erdőpest, 1908. december 15.

Készaru 10—15 olcsóbb, határidők Ianyhák.

1909. októberi buza	-----
1908. májusi buza	-----
1909. áprilisi buza	12.50.—51
májusi rozs	-----
1909. októberi rozs	-----
1909. áprilisi rozs	10.26—7
októberi zab	-----
1908. májusi zab	-----
1909. áprilisi zab	8.64.—85
1909. májusi tengeri	7.34—35
1908. júliusi	-----
1908. szeptemberi tengeri	-----
1909. augusztusi tengeri	-----

A karácsonyi vásár

megkezdődött

A NAGY BAZÁRBA,

hol mesés szép gyermek játékok és ajándéktárgyak kaphatók óriási választékban.

Kérjük a n. é. közönséget, hogy saját érdekében, s úkségleteit csakis a legelső és legnagyobb

Nagy Bazárból

fedezze, Piacz utca, Bank palota **Rosenberg Emil.**

Szép a hajsz

HAJDUSÁGI PEDRO-vel. Elismert legjobb különlegesség a hajsz ápolására, mely meg nem avasodó zseimentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és kíméletes Törvényesen védve. 1 doboz 30 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 3 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz. „Arany egyszerv” gyógyszerár. Telefon 498. sz. Telefon 498. sz.

Pavlovits és Szilágyi

műépítész és építő mesterek építési vállalata Debreczen, Piacz u. 42. (Lamprecht-palota.) Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kiképzéssel. — Épületek felépítése, szakszerű kivitelben — Lakás berendezések tervezése. — Telkek és épüetek értékesítése. Ingatlanok becsülése és műszaki ügyekben tanácsok.

Goldstein Karolin

orvosilag elismert mellfűző műterme

Debreczen, Piacz-n. 61.

Mérték után rendelve bármind érzékeny alakra 6 óra alatt készit legkényelmesebb

midert

kitünő egyenestartókat.

Kirakatba készült fűzőket félárban adom el. Óriási raktár készfűzőkben legolcsóbb árakban.

Szabó Lajos fiai

női divatáruház gyapjú és mosó **kelmékben.**

Karácsonyi vásár. Leszállított jutányos árak.

Karácsonyi ajándék tárgyakat bizalommal jótállás mellett.

Halász Nándor

órás és ékszerésznél lehet vásárolni. Debreczen, Piacz-utca 24. Fehérlő-szálloda épület.

MERKLER SOMA

nap és esernyő gyártó
Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát
férfi- és női esernyőkben
2 koronától a legfinomabb kivitelig.
Iskolai gyermek esernyőket
1 korona 60 fillértől.
Rizárólag francia mellfűzőkben
nagy választék 3 koronától feljebb.

3701.—1908. t. k. sz.

Hirdetmény.

Konyár községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX, az 1879: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tételik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk, 15. és 17. §-ai alapján, — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-ában és az 1891: XVI. t. cikk 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t. cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t. cikk 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket azok pedig, akik valamely tehermentel átvitelének az 1886: XXIX. t. cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t. cikk 15. §-a alapján való megőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1909. évi június hó 20. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak esetében — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — tényleges birtokos tulajdonjogaik bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi június hó 20. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételre nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek tartják, e tekintetben felszólításukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. évi június hó 20. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelemzetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűsmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A derecskei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1908. decz. 8-án.

Jákó, kir. járásbíró.

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Egyedüli Cognac gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható jobb minden üzletben

1703./1903

Eredeti és új Bösendorfer

valamint Wirth zongorák, a helybeli piacon kizárólag

Szendró Sándor

zongora és hangszerraktárban kaphatók — Legkisebb méretű „MINIATUR” zongorák hárfapédállal. Előnyös zongora bérlet.

Mindenemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron eszközöltetnek. The Gramophon Ltd féle beszélgépek és lemezek.

Eredeti gramophonok 70 kor.-tól feljebb.

Üzlet-helyiség Szt. Anna-utca 3.

Versenytagyalási hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város közönsége a városi csatornázási munkálatok biztosítására zárt ajánlati versenytagyalást hirdet. Jelen versenytagyalás tárgyát képezi Debreczen sz. kir. város csatorna hálózatának kiépítésére szükséges összes munkálat anyaggal együtt.

A munkálatok együttesen, vagy a következő csoportokban biztosítottak:

A) szállítási munkálatok:

- a) Csatorna csövek.
- b) Vasfelszerelési tárgyak.

B) Építési munkálatok:

Föld, beton stb. munkák.
Ajánlat tehető az összes munkákra együttesen, vagy ezen három csoport szerint külön bármely munka csoporthoz.

Ajánlat csakis a Debreczen sz. kir. város által kiadott ajánlati és költségvetési űrlapokon tehető:

Ajánlatot tehető minden magyar honpolgár és Magyarorságon bejegyzett cég, ha igazolni tudja, hogy ily munkálatokat már végezett. Az ajánlatban kiteendő esetleg bizonyítvánnyal igazolandó, hogy hol és milyen terjedelemben végezett pályázó város csatornázási munkálatokat.

A csatornázási tervek vállalati általános és részletes feltételek, nemkülönbön ajánlati és költségvetési űrlapok Debreczenben a városi mérnöki hivatalban (Simonffy u. 2/b. II em.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlati és költségvetési űrlapok, valamint vállalati általános és részletes feltételek pedig 10 koronáért ugyancsak, Debreczenben a városi mérnöki hivatalban megszerezhetők.

A lepecsételt borítékba zárt ajánlatok.

„Csatornázási ajánlat” }
A. a) csoportra.
A. b) csoportra.
B. csoportra.
Összes munkákra

felírással Debreczen város polgármesteri hivatalába 1909. évi január hó 19-ig déli 12 óráig adhatók be, és ugyanott s ugyanazon napon d. u. 4. órákor nyilvánosan fognak felbontatni. Elkésve érkező, taverati, utó vagy nyitott; vagy nem a város által rendelkezésre bocsátott ajánlati és költségvetési űrlapokon kiállított a vállalati feltételeknek, vagy ezen hirdetménynek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlat beadása előtt 1909. január 18-án délelőtt 12 óráig a város házipénztárába az ajánlati összeg 250.000 koronájáig 5%, azon felüli összege után 2%-nak megfelelő bnatpénz helyezendő letétbe és az erről szóló élismervény az ajánlathoz csatolandó. Kinek ajánlata elfogadtatik, bnatpénzét biztosítékul a vállalati összeg 10%-ra köteles kiegészíteni.

Debreczen város közönsége fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy annak mellőzésével, a munkákat más uton biztosíthassa.

Vállalkozó ajánlatával mindaddig kötelezettségben marad, mig az ügyben végleges határozat hozatik.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1908. december 10-én tartott üléséből.

Városi tanács.

Legmagasabb árban

veszek használt lisztes és korpás zsákokat, továbbá petroleumos, olajos, kátrányos és denaturált szesz hordókat. ☞☞ Telefon 652.

Pollák Zsigmond
Hatvan-u. 7.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Eladó egy igen csinos használt fali tükör, egy nagyobb fali tükör és egy szép szalasztal. Cím a kiadóhivatalban.

Magán-detektiv Debreczen, Iskola utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

Könnyű meilékkeresetre tehetnek szert kik különböző tárgyak részlet eladásával óhajtanak foglalkozni. Cím a kiadóba.

Sürgősen keresek rendes, mindenes főzőnét. Cím a kiadóhivatalban.

Halló 488 számot 1 liter szalon petroleum 12 kr. csakis készpénz-fizetés mellett Vadásznál Varga u. 35. allatt.

Vigyázat? Telefon 488 szám egy liter homoki faj bor 24 kr. 5 és 10 liter vételnél ár engedmény Vadásznál Varga u. 35.

Két csinosan bútorozot külön bejáratu, utcai szoba minden órán kiadó, Jókai utca 5. szám, közel a piacához.

Pénz kölcsönt 4-5% minden nagyságban eseti, jótállós nélkül adós levélre, váltóra, fekvőségre, stb. részletfizetésre is ad A. Antrop, Berlin N. O. 18. Válaszbélyeg.

Eladó ház. Széchenyi-utca 50. sz. ház 362 négyzetöglő udvarral 17500 forintért eladó, betáblazott törli. teher 12500 fr. mely át is vehető, készpénzben csak 5000 forint két év alatt is fizethető, évi házbörjövődélem 1224 forint. Ért. Arany János-utca 59. sz.

Kitűnően képesített, kitűnő gyakorlatu tanítónő magánórákat ad, vizsgákra kitűnően előkészít felelősség mellett. Cím a kiadóhivatalban.

Új példányok! Új példányok! Új példányok! legbecesebb karácsonyi ajándék egy szép könyv. Disművek, ifjúsági, képes mesekönyvek, zsoltárok, imakönyvek, bélyeg, képeslap és emlékalbumok gyönyörű díszkötésben **rendkívüli árleszállítással** kaphatók a **Harmathy antiquariumban Fűvészkert u. 14.**

Házmester kerestetik Iskola-u. 8 szám alá.

Kereskedelmi végzett leány, ki a magyar könyvelesben és levelezésben jártas január 1-ére állandó alkalmazást kap. Waltner Sámuel Csapó-u. 27.

Diszes függőlámpák eladók a kir. trvszéki elnöki lakásban.

Eladó ház. Erzsébet-ut 12. sz. ház eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Kiadó lakás Arany János-u. 11. a főtér közelében egy szép 2 szobából és mellékhelyiségekből álló urilak január 1-től oleson kiadó.

Vidéken egy jó forgalmu fűszer üzlet keres mai joggal és dohány engedéllyel, kényelmes lakással bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban.

Kölcsön ivlámpákat

10 kor. havi lefizetés mellett legjutányosabban rendez be

FÖLDVÁRI L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat **Kossuth-u. 1. Telefon 168.**

A kölcsönzési összeg lefizetése után az ivlámpa a megrendelő tulajdonába megy át.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piac-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztyűk, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérneműek.

Olcso árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Alírási felhívás.

Néptakarékpénztár

mint szövetkezet

Debreczen, Piac-u. 30. sz. alatt

50 fillér törzshattal 1909. január hó elsejével

11-ik ötéves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint legalább 1 koronát és életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek azon kedvezményben részesülnek, hogy befizetett tőkájük nemcsak 4% kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koronáról szóló életbiztosításhoz is jutnak, melyvel ugy a takarékosság, mint a család jó ójéről való gondoskodás czélja egyszerre és könnyen érvényre jut.

Uj tagok (férfiak és nők) ezen biztosítási rendszerbe beíratási díj és késedelmi kamat nélkül bármikor beléphetnek és megfelelő kölcsönre is gényt tarthatnak.

Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket

Bővebb felvilágosítást nyújt

az Igazgatóság.

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápelo kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (míttesen) bőrbajokat. Késsimítja a ránczosodni kezdő arczbort s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczára. Nem száros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen.

Főpiaz 31., a városházzal szemben.

Minden hölgynek nélkülözhetetlen

Eau Sybyl

a bel és külföld leelső orvosi tekintélyek által eddig legjobbnak elismert teintvív, mely a bőrt mindig frissen megtartja, minden tisztátalanságot eloszlat, wimerlit, mitesert, szeplőt, orrverességet. Az elősmérő levelek 100-a igazolja az Eau Sybyl fényes hatását.

Egy üveg ára 4 kor.

Az összeg utánvételével.

Együttal ajánlom karácsonyi és ujévi ajándéknak dus raktáramat manicur, fésű és parfüm czikkeket kassétámban minden lehető egységben, ugyszintén nagyválaszték valameny nyi toilette czikkekből valódi és nem valódi fesűk, kefék, francia és angol szappan.

Elisabet Schäfer

Wien, I Tzohlauben 7.

Kiadó üzlethelyiség.

vb. Feldmanu Cz. és Társa czég által bérelt Simonffy-utca 1. sz. alatt levő üzlethelyiség **február hó 1-től** kiadó.

Értekezhetni alulírott ügyvédi irodájában (Piac-utca 71. szám) a hivatalos órák alatt.

Dr. Nyiri Ernő,

tömeggondnok.

Donogán és Somossy

czegnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Kezdetét vette a nagy

„**Karácsonyi vásár.**“

Leszállított árban eladásra kerülnek:

Selyem helmék, női ruhaszövetek, velezek,

mindenféle maradékok

— a legolcsóbb árakon. —

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.

Takarék-tűzhelyek.

Francia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében Piac-u. 23.